

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

110 15 Praha 1, Na Františku 32

V Praze dne: dubna 2016

Č. j.: MPO 7451/2016

STANOVISKO

Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

podle § 4 odstavce 4 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů,

k dokumentu

ÚZEMNÍ ENERGETICKÁ KONCEPCE LIBERECKÉHO KRAJE - AKTUALIZACE 2015

Předané Ministerstvu průmyslu a obchodu dne 25. ledna 2016

Předkladatel koncepce: Liberecký kraj,
Zpracovatel koncepce: ENVIROS, s.r.o.

Část A: Rozsah posuzování a stručný popis koncepce

Posouzení dokumentu Územní energetická koncepce Libereckého kraje - aktualizace 2015 (dále také ÚEK LK 2015) bylo provedeno v souladu se zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu znění nařízení vlády č. 232/2015 Sb., o státní energetické koncepci a o územní energetické koncepci.

Územní energetická koncepce Libereckého kraje - aktualizace 2015 je členěna na následující části:

1. Úvod - rozsah aktualizace
2. Rozbor trendů vývoje poptávky po energii
3. Rozbor možných zdrojů a způsobů nakládání s energií
4. Hodnocení technicky a ekonomicky dosažitelných úspor
5. Hodnocení využitelnosti obnovitelných a druhotných zdrojů energie
6. Řešení energetického hospodářství území
7. Návrh opatření k realizaci doporučené varianty
8. Seznam zkratk
9. Seznam použité literatury
10. Přílohy

Součástí dokumentu jsou tyto přílohy:

Příloha č. 1 - Zpráva o uplatňování Územní energetické koncepce Libereckého kraje 2010

Příloha č. 2 - Vstupy a výstupy dle NV č. 232/2015 Sb.

Příloha č. 3 - Mapové a bilanční podklady

Příloha č. 4 - Zdroje financování opatření

Poslední platná Územní energetická koncepce Libereckého kraje byla schválena orgány kraje v roce 2010. Dne 18. 11. 2014 bylo rozhodnuto o vypracování zprávy o uplatňování této platné koncepce a v návaznosti na to také o její aktualizaci. Aktualizace ÚEK byla dokončena ve druhé polovině roku 2015 a předána Ministerstvu průmyslu a obchodu dne 25. ledna 2016.

Úvodní části obsahují analýzu území včetně geografických údajů, administrativního členění, ekonomiky kraje a jejího příspěvku k národnímu HDP a v neposlední řadě zhodnocení kvality ovzduší. Dále je provedena analýza systémů spotřeby paliv a energie v členění na sektor domácností, sektor průmyslu a zemědělství a terciární sféru. Následuje rozbor zdrojů a způsobu nakládání s energií a analýza dostupnosti paliv a energie s důrazem na subsystemy zásobování elektrickou energií, zemním plynem a tepelnou energií. Hodnocením technicky a ekonomicky dosažitelných úspor a využitelnosti obnovitelných a druhotných zdrojů energie jsou pak věnovány samostatné kapitoly. Řešení energetického hospodářství území pak obsahuje vnější podmínky rozvoje energetického systému v Libereckém kraji, trendy rozvoje energetiky, cíle ÚEK, vyčíslení nároků a účinků výhledových variant a detailní popis doporučené varianty. V neposlední řadě dokument obsahuje návrh opatření k realizaci doporučené varianty.

Část B: Obecné stanovisko k materiálu ÚEK LK 2015

Ministerstvo průmyslu a obchodu respektuje, že práce na Zprávě o uplatňování Územní energetické koncepce Libereckého kraje 2010 a samotné ÚEK LK 2015 započaly a byly z významné části dokončeny před nabytím účinnosti zákona č. 103/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, tedy před 1. červencem 2015, a stejně tak před vydáním nařízení vlády č. 232/2015 Sb., publikovaném ve sbírce zákonů dne 14. září 2015.

Z hlediska kvality zpracování obsahuje předložená ÚEK LK 2015 velké množství relevantních informací a analýz. V některých částech však není jasná účelnost uvedených informací, zejména potom v případě obecných popisů technologií. V tomto směru má dokument také jisté formální a terminologické nedostatky, které mohou, společně s místy neaktualizovaným popisem metodiky zpracování užitých dat, snížit vypovídací hodnotu dokumentu a její použití pro účely strategického rozhodování. V některých místech také není zcela zřetelně uveden zdroj dat, což může být relativně problematické při zpracování zprávy o uplatňování této ÚEK, potažmo při její další aktualizaci.

Určité nedostatky lze identifikovat i v částech týkajících se energetické bilance současného stavu a následně také energetické bilance obsahující výhledy pro cílový rok koncepce, které se liší od struktury bilance stanovené nařízením vlády. Za potenciálně problematické lze také označit fakt, že je uvedena pouze bilance přepočtená na průměrné klimatické podmínky a není tedy uvedena skutečná výchozí bilance. Podkladová data, která byla předaná ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu, nejsou pro energetické modelování vývoje využita, což do jisté míry odporuje smyslu nařízení vlády. Tento fakt může vést zejména k nižší vzájemné porovnatelnosti mezi krajskými ÚEK a také ke ztížení budoucího vyhodnocení v rámci zprávy o uplatňování této ÚEK.

Část C: Stanovisko k souladu ÚEK LK 2015 s platnou Státní energetickou koncepcí České republiky (SEK)

Předložená Územní energetická koncepce Libereckého kraje - aktualizace 2015 je v souladu se Státní energetickou koncepcí ČR. Cíle uvedené v kapitole 6.3 odpovídají strategickým cílům SEK. Tyto cíle jsou dále relevantně promítnuty a reflektovány v rámci formulací scénářů možného vývoje. Rozvoj navržený v těchto variantách tedy naplňuje základní cíle formulované SEK.

V oblasti opatření, která mají sloužit k naplňování cílů vymezených v ÚEK LK 2015 jsou však některá z nich formulována jako doporučení zpracovatele koncepce orgánům Libereckého kraje, což může být problematické při jejich následné implementaci.

Vzhledem k prioritám SEK je jednou z klíčových oblastí řešených v rámci ÚEK problematika systémů zásobování tepelnou energií, kterou mapuje Kapitola 3.1.3 dokumentu. Tato kapitola upozorňuje na trend odpojování od těchto soustav v některých regionech na území kraje a na možné pokračování tohoto trendu. Kapitola 7.3.2 potom uvádí doporučení zpracovatele koncepce v oblasti prověřování udržitelnosti systémů zásobování teplem a možných nástrojů k předcházení jejich rozpadu. V rámci zpracované ÚEK by v této souvislosti mělo být obsaženo také zhodnocení těchto doporučení ze strany kraje a určení nástrojů k provedení dalších návazných kroků.

Část D: Stanovisko k souladu ÚEK LK 2015 s požadavky vyplývajícími ze zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií a s požadavky nařízení vlády č. 232/2015 Sb., o státní energetické koncepci a o územní energetické koncepci

I s ohledem na výše uvedený časový nesoulad mezi zpracováním ÚEK LK 2015 a novelizací zákona o hospodaření energií, který byl uveden v části A tohoto stanoviska, je možné uvést, že předložená Územní energetická koncepce Libereckého kraje - aktualizace 2015 není v rozporu s požadavky zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, a požadavek na soulad s legislativní úpravou je tedy možné považovat za splněný.

Text ÚEK LK 2015 nicméně obsahuje některé formulace, které již nejsou relevantní. Podkapitola 7.5.1 uvádí požadovanou četnost vyhodnocení a případné aktualizace ve čtyřletém horizontu, což neodpovídá aktuálnímu znění § 4 odst. 7, který stanovuje pětiletou povinnost zpracování zprávy o uplatňování ÚEK.

Znění Územní energetické koncepce Libereckého kraje - aktualizace 2015 také splňuje věcné nároky nařízení vlády č. 232/2015 Sb. v souladu s požadavky § 4 odst. 9, a to i přes skutečnost, že předložený dokument byl dokončován před nabytím účinnosti tohoto nařízení. Obsah a struktura konkretizovaná přílohami nařízení však není striktně naplněna, což by mělo být relevantně zohledněno při zpracování další zprávy o uplatňování územní energetické koncepce.

Liberecký kraj by měl v návaznosti na přijetí ÚEK dále splnit náležitosti vyplývající z přechodných ustanovení zákona č. 103/2015 Sb. Jedná se o vypracování zprávy o uplatňování do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a zohlednění ve zprávě o uplatňování zásad územního rozvoje za uplynulé období nejpozději do 4 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Část E: Závěr stanoviska

Dle § 4 odst. 4 zákona č. 406/2000 Sb., posuzuje Ministerstvo průmyslu a obchodu, zda návrh územní energetické koncepce splňuje požadavky tohoto zákona a je v souladu s platnou státní energetickou koncepcí. V tomto směru bylo při posouzení shledáno, že Územní energetická koncepce Libereckého kraje - aktualizace 2015 ve znění předaném dne 25. ledna 2016 splňuje požadavky předmětného zákona a je v souladu se Státní energetickou koncepcí České republiky.

Část E: Doporučení

- Zpracovat zprávu o uplatňování ÚEK LK 2015 s důrazem na změny vyplývající ze schválení nařízení č. 232/2015 Sb. v souladu s přechodným ustanovením zákona č. 103/2015 Sb.
- Pro zmapování již realizovaného potenciálu úspor energie na území kraje provést analýzu projektů v rámci dotačních schémat podle kapitoly 19.1 přílohy č. 2 nařízení vlády č. 232/2015 Sb., s využitím údajů ústředních orgánů státní správy, které jsou jejich poskytovatelem, a využít ji jako podklad pro zpracování zprávy o uplatňování ÚEK LK 2015.
- Pro zmapování oblasti lokálního vytápění na území kraje zpracovat analýzu struktury zdrojů tepla na vytápění a ohřev vody v kontextu počtu zdrojů pořízených v rámci dotačních schémat

- a rozbor obnovy starých zdrojů včetně možnosti financování ze strany kraje podle kapitoly 14.3 přílohy č. 2 nařízení vlády č. 232/2015 Sb. a využít ji jako podklad pro zpracování zprávy o uplatňování ÚEK LK 2015.
- Pro zmapování sektoru velkých průmyslových spotřebitelů energie na území kraje zpracovat přehled spotřeby a výroby elektrické energie a spotřeby paliv těchto subjektů podle kapitoly 16.2 přílohy č. 2 nařízení vlády č. 232/2015 Sb. a využít jej jako podklad pro zpracování zprávy o uplatňování ÚEK LK 2015.
 - Provéřit platnost záměrů pro rozvoj zásobování kraje elektrickou energií, které jsou uvedeny v ÚEK LK 2015, a tyto informace využít jako podklad pro zpracování zprávy o uplatňování ÚEK LK 2015.
 - Zohlednit ÚEK LK 2015 ve zprávě o uplatňování Zásad územního rozvoje Libereckého kraje v souladu s přechodným ustanovením zákona č. 103/2015 Sb.
 - Zpracovat analýzu k problematice rozvoje ostrovních provozů na území kraje v souladu s formulovaným závěrem: „Rozvoj ostrovních provozů bude Libereckým krajem podpořen zpracováním podrobné analytické studie.“
 - Dále prověřovat udržitelnost systémů zásobování teplem a formulovat strategii v této oblasti, a to i v návaznosti na identifikovaná opatření ve vztahu k doporučení městům a obcím vytvářet územní energetické koncepce s důrazem na udržitelnost těchto soustav a vytvoření metodiky pro postup hodnocení jejich udržitelnosti.
 - Získat od zpracovatele detailnější zdroje dat, která vstupují do bilancí uvedených v ÚEK LK 2015, a to pro účely využití při rozhodování a plánování v rámci kraje a z důvodu nejasného označení zdroje dat u některých výstupů, což může být problematické pro jejich sestavení a vyhodnocení v budoucnu.
 - Zvážit možnosti využití části přílohy č. 2 ÚEK LK 2015 obsahující informace o soustavách zásobování teplem pro rozhodování ostatních subjektů veřejné správy, a to vzhledem tomu, že samotný text ÚEK LK 2015 se v části řešící danou problematiku do značné míry na tuto přílohu odkazuje.

Ing. Lenka Kovačovská, Ph.D.
náměstkyně ministra v sekci energetiky
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Na Františku 32
110 15 Praha 1